

Paul De Vree in 5 stappen

WOORDEN

Paul De Vree was dichter en beeldend kunstenaar. In zijn oeuvre zijn verschillende opeenvolgende periodes te onderscheiden. Nadat hij in het begin van de jaren vijftig definitief brak met het schrijven van traditionele poëzie doorliep hij de volgende stadia: de audiovisuele en sonore poëzie, concreet-visuele poëzie, de visuele poëzie en de poesia visiva. Hij vertrok dus vanuit de traditionele poëzie en is van daaruit bij het beeldende terechtgekomen. Zijn werk is te situeren in de traditie van Mallarmé, Apollinaire, Marinetti, Van Ostaijen, Van Doesburg en Dada.

My personal view on poetry is an evolutive one: experiment in progress and as far as possible different disciplines in fusion. So I put in practice the dadaistic rule that there is no nobility in the world of the words and no limits in the world of creation. (1970)

EROS & EROSIE

De verschillende periodes die De Vree doorliep, worden vooral gekenmerkt door een andere stijl/vorm, meer dan door een inhoudelijke verschuiving: De Vree zocht altijd nieuwe vormen om de inhoud, die doorheen zijn hele oeuvre constant is, over te brengen.

Die inhoud draait rond de polen eros (liefde, geborgenheid, euforie) en erosie (dood, vergankelijkheid) en in het verlengde daarvan rond de tegenstellingen rust (aangepastheid, welbehagen, aanvaarding, verinnerlijking) en ontbinding (onaangepastheid, drift, weigering, aanklacht).

ENGAGEMENT & REVOLTE

Centraal in het werk van Paul De Vree staat een maatschappelijk engagement. Dit is vanaf het begin in zijn oeuvre aanwezig, maar wordt vooral vanaf de poesia visiva een belangrijk uitgangspunt. Waar het visuele element aanvankelijk ook nog een belangrijke esthetische functie had, werd het vanaf de tweede helft van de jaren zestig vooral vanuit een sociaal-kritisch engagement ingezet. Hiervoor gebruikte De Vree vooral beeldmateriaal uit de massamedia. Die beelden worden becommentarieerd met een soms ironische of satirische tekst. Zo wou De Vree via allerlei associaties het geweten en het bewustzijn van de kijker aanspreken.

Since the wars in Asia and the May Revolution in Paris (1968) I felt the need to widen the esthetical information with a greater world conscience, not to create a special engaged poetry, but in order to make people more aware of absurdity, danger, responsibility and love. A lot of my visual poems and the most of my sound-texts go that way. (1970)

NETWERKER

Naast dichter en beeldend kunstenaar was Paul De Vree ook criticus, essayist, romanschrijver, uitgever en organisator van tentoonstellingen, evenementen en filmfestivals. Hij maakte deel uit van de internationale artistieke en intellectuele avant-garde van zijn tijd.

De dichter is niet meer een dichter van een regio, maar een "weltperson". Wij behoren tot een universele maatschappij, en in die universele maatschappij zijn tal van zaken die wij moeten kunnen rechtekken willen wij nog leven, willen wij nog overleven. (1981)

ROOK

Dichtkunst moet zich aan nieuwe media aanpassen. (1979)

Paul De Vree realiseert zijn poëzie in verschillende media en op de meest uiteenlopende dragers. Papier fungeert echter zeer vaak als drager van een geschreven of gedrukte tekst (handschrift, ideogram, typogram, typografisch en grafisch pictogram, knipsel...), fotocollage, fotomontage, object, of zelfs louter tekening, soms gecombineerd met verf, textiel of een ander materiaal (postzegels, stempels, enveloppen, afgevallen en gedroogde bladeren en bloemen, hout, steen, brons...). Vanaf 1976 ontwikkelde De Vree de zgn. 'rooktechniek', die eruit bestaat tekeningen te maken in de zwarte roetafscheiding van een kaars op een blad papier. Het gebruik van fotografie overheerst bovenal in zijn visuele werken: fotografisch materiaal wordt in De Vrees gedichten verwerkt in de vorm van collages of montages, becommentarieerd door tekst, commentaren die de codes van de constante informatiestroom demystifiëren.